

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्रीगणेशाय नमः ॥

১৭৫৬
 ১৭৫৭

1965

1985

ཐོད་རྒྱུངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟན་ཁང་།

༡༡། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་གནད་དོན་སྐོར་གྱི་
ཆེད་ཚུལ་འདེམས་སྡོད།

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

པདྨ་ཁྱི་མི་ཤིགས་གཅད་དེན་སྐོར་གྱི་མེད་མེད་འདྲམས་ཁྱིལ་

ཅོམ་ཁྱིལ་འགན་འཁུར་བ་དག་དབང་།

པདྨ་ཁྱིལ་མི་དམངས་དཔེ་ཁྱན་ཁང་ནས་བསྐྱར་།

པདྨ་ཁྱིལ་གྱི་ཏུ་དཔེ་དྲུང་ཁང་ནས་བཟུང་།

པདྨ་ཁྱིལ་གྱི་ཏུ་བར་འདྲམས་བཟུང་གྱི་ནས་བར་བཟུང་།

850 × 1168 1/32 དྲིལ་བུངས་ 1—2,000 བར་བར་བཟུང་བ།

1985 ལོའི་ཟླ་ 7 ལྷ་སར་བར་བཟུངས་ 1 བཟུང་།

གཅིག་ཕྱིར་ཁང་བུངས་ M3170.258

ཕྱིན་ཁང་གླུ་ 2.85

西藏民族问题论文选

责任编辑：阿旺

•

西藏人民出版社出版

西藏新华书店发行

西藏新华印刷厂印刷

开本：850×1168 1/32 印张：22.75

1985年7月拉萨第1版第1次印刷

印数 1—2,000

统一书号M3170·258 定价 2.85 元

མེད་གཞི།

དབྱིན་ཆ་བར་།

ཐོད་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་དབྱ་བརྟེས་ནས་ལོ་རྩི་ཤུ་འཁོར་བར་ལོ་
ལེགས་སྐྱེས་འབྲལ་ཕྱིར་བར་སྐྱུན་བྱས་པའི་《ཐོད་ཀྱི་མི་རིགས་གནད་ལ་
དོན་སྐར་གྱི་ཆེད་ཚུལ་འདེམས་སྒྲིག་》ཅེས་པ་འདི་དུ་ལྟ་བུ་ཆེའི་སྐོག་པ་
པོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱུན་ལམ་དུ་མངོན་ཞིང་། དཔེ་དེབ་འདི་དུ་ཆ་སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐོད་གསར་འཛུགས་སྐྱུན་དོན་དུ་རྟུར་བཙུན་ཆེན་པོས་ལོ་
བསྐྱར་བཙོས་ནང་ཁྲུགས་ལྷན་ཡིན་པའི་རང་སྐྱོང་ས་མི་རིགས་ཁག་གི་
མི་དམངས་དང་། ལྷག་དོན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་
བྱེད་མཁན་ལ་ཡན་མོགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཁྲུ་འོས་པ་ཞིག་ལོ་
རེད།

དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་ཐོད་ཞི་བས་བཅེངས་འགྲོལ་བཟང་བ་ནས་
བཟུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དུས་སྐབས་ཁག་གི་རྩ་འགངས་ཆེ་བའི་རྩ་མ་ཡིག་ཁག་
གཅིག་བསྐྱས་ཡོད་པ་དང་། རྩ་མ་པ་པོའི་གསུམ་སྤྱི་འགྲོལ་ལས་བྱེད་
པ་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན། དེ་

བཞིན་དངོས་གཞིའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་བཅས་ཡོད། ཚུམ་ཡིག་འདི་
 དག་གི་ནང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་དངོས་ཟུང་འབྲེལ
 གང་ཐུབ་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལས་དོན་དང་། མི་རིགས་གནད
 དོན། ལྷག་དོན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྤྱོད་དང་། མི་
 རིགས་མཐུན་སྦྱེལ། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས་འཛུལ
 སྦྱོན། དེ་བཞིན་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡུལ་དང་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་
 སྤྱོད་ཀྱི་གནད་དོན་རབ་དང་རིམ་པ་རྒྱས་བཤད་བྱས་ཡོད་པས་ཀྱང་།
 དབྱང་གི་ལམ་ཕྱོགས་དང་། བྱེད་ཕྱོགས། སྤྱི་ཚུལ་བཅས་ལག་བསྟར་
 བྱ་རྒྱ་དང་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བྱང་བའི་.....
 དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་བྱུང་འབྱས་མཚན་ཡོད། དཔེ་དེབ་འདི་གཟིང་
 བཞིན་དུ་དེ་སྔ་ང་ཆོས་བརྒྱད་སྤྱོད་པའི་དམག་འཐབ་ཀྱི་ཁོ་རྒྱས་འགྲོ་
 ལམ་ལ་ཕྱི་མིག་ལྟ་བུའི་ཆེ་ང་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་བཟང་པོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་
 ཐོབ་ཐུབ། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་འདི་གཟིགས་པ་ཡིན་ན་
 བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་བསྐྱར་དུ་ངོས་འཛིན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱ་.....
 དང་། བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་རང་བཞིན་ལ་དེ་བས་སྒྲིག་གཏིང་
 ཟབ་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱ། རང་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་མ་ལེ་རིང་
 ལུགས་དང་། མཐོ་ཅེ་དུང་དགོངས་པ། ཏང་ཀྱང་དབྱང་གི་མཚུབ་
 རྟོན་བཅས་དང་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཡར་རྒྱས་བརྩེན་.....

ལེན་དང་འགྲོ་ལམ་གཏོད་ནས་མདུན་སྒྲོལ་བྱས་ཏེ་ཐོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་...
དངོས་དང་འཆམ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པའི་...
ལམ་བུ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཡན་ཐོགས་ཡོད་ཅེས
ཡིན།

རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དོན་དངོས་གཉིས་ཅེས་པར་དུ་...
ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་པས་ནན་བཤད་
ཡང་ཡང་གནང་བ་མ་ཟད། ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ར་འཕྲོད་
བྱུང་བའི་གཞི་རྒྱ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། “ང་ཚོས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་
དུ་མ་ལེ་རིང་ལུགས་དང་མཐོ་ཅེ་དུང་དགོངས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཚུལ་དོན་...
ལས་འགལ་མི་དུང་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་སྤྱི་ཅམ་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཞིག་...
རེད། ཡིན་ནའང་ཅེས་པར་དུ་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་གནས་
ཚུལ་དངོས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནད་...
དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།”(《ཏིང་ཞའོ་མིང་གི་གསུང་ཚམ་གཅེས་བསྐྱེད་》
ཐོག་གངས་212ནང་གསལ།) བྱིད་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་འདི་གཟིགས་པ་ཡིན་
ན་གོང་གསལ་གྱི་ལྟ་ཚུལ་འདིར་གོ་བ་གཏོང་བའི་ཡན་ཐུབ་པ་མ་ཟད།
ལག་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་འང་རང་དོགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་སྒྲོལ་བྱུང་བ་ཡོང་ཅེས་
ཡིན། དམིགས་བསལ་གྱི་རང་བཞིན་ཆེན་པོ་ལྡན་པའི་མེས་ཀྱུལ་མཐའ་
མཆམས་ཀྱི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཐོད་སྲུང་ལྟེ་ལྟ་བུར་གསར་བརྗེ་

དང་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་རབ་དང་...
 རིམ་པ་མི་འབྲད་པ་ག་ལ་སྲིད། དེས་ན་ང་ཚོས་དཔེ་དེབ་ནང་གི་ཆོག
 ཏུམ་འགའ་གས་ངག་སྒྲིར་རམ་ཡང་ན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བྱ་ཐབས་ཇི་
 མ་ཇི་བཞིན་ལག་ལེན་བྱས་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད
 བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་པར་དུ་ལག་ལེན་གྱི་ནང་དུ་རྟོག་ཞིབ་དང་གསར་...
 གཏོད་བྱེད་པའི་སྤྱི་དྲུག་སྤྱོད་པར་སྤེལ་གཏོང་དགོས། ཏང་ཀྲུང་དབྱང་
 དང་སྐྱོ་མཐུན་མའོ་ཅེ་དུང་གིས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་ཡིན་པའི་མ་...
 ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ལམ་ཕྱོགས་མཐའ་འཁྱོངས་ མཇུག་དེ
 བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་ རྒྱུར་མཐོང་...
 ཆེན་དང་། བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་མ་ཁེ་སི
 རིང་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱ་རིགས་ས་
 རྒྱལ་དང་མི་འདྲ་ལ་བྲངས་ཏུང་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ས་རྒྱལ་དང་...
 ཡང་མི་འདྲ་བའི་གསར་བཅེ་དང་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པའི་ལམ་ཕྱོགས་...
 དང་། བྱེད་ཕྱོགས། སྲིད་རྒྱུས་བཅས་གཏན་འབེབས་དང་། གལ་
 འགངས་ཆེ་བའི་ཐབས་རྒྱུས་རབ་དང་རིམ་པ་གཏན་འབེབས་གནང་རྟེ་...
 བོད་ཞི་བས་བཅོངས་འགྲོལ་བཏང་ཞིང་། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར
 དང་། བརྟན་གནས་གོང་འཕེལ། རིགས་རིས་མཉམ་ལས་བཅས་
 བྱས་པ་དང་། བོད་མི་དམངས་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་

ལམ་ཐོག་སྒྲིང་རྒྱུ་སྒྲིང་བྱས་པར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྟན་པ་
 བའི་འཕུར་སྒྲིང་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་རྒྱུར་བ་དང་། བོད་ས་མཐོར་གནས་
 ས་སྒྲུ་ལོག་དུ་འཕུར་བ་ལྟ་བུའི་འཕུར་སྒྲིང་བྱུང་བ་རེད། རང་རེའི་
 ཏང་གིས་རྒྱ་ག་འཛིང་ཆེ་བའི་བོད་གྱི་མི་རིགས་གནད་དོན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ལག་ལེན་གྱི་ནང་དུ་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་བྱུང་བ་དེའི་ཐོག་ནས་
 ཚར་མ་ཁེ་སྤོང་རིང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་གནད་དོན་ལ་རྒྱ་ག་
 ཞིབ་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བརྟན་ཡོད། སྒྲིང་
 མཐུན་མའོ་ཅེ་དུང་གིས་བོད་གྱི་མི་རིགས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 བྱིར་གནང་བའི་ནུས་བཤད་རབ་དང་རིམ་པ་དེ་དག་གིས་མི་རིགས་གྱི་
 གནད་དོན་སྒྲིང་གྱི་མ་ཁེ་སྤོང་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
 གོང་སྤེལ་དང་ཕྱན་སྒྲུབ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཏང་གནང་བ་དང་། མ་ཁེ་སྤོང་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་རིང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ནོར་མཛོད་དུ་ནང་དོན་གསར་
 པ་ཁ་སྒྲིང་གནང་བ་རེད།

ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྲང་ལྷ་ཚང་འཛམས་གྲོས་ཚོགས་
 ཐངས་གསུམ་པ་འཚོགས་རྗེས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གསར་པའི་ལོག་ཏང་
 ཀྲང་དབྱང་གིས་བོད་གྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་གནང་སྐབས་སྒྲིང་མཐུན་
 མའོ་ཅེ་དུང་གིས་འདྲན་སྤེལ་གནང་བའི་སྤེལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ལྟལ་འཛིན་
 དང་དར་སྤེལ་བཏང་ནས་བོད་གྱི་དོན་དངོས་དང་བརྟེན་རྒྱུར་དོ་སྣང་

ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། གྲང་དབྱང་གི་འགོ་བཙུག་སྐོར་མ་བོད་དུ་
 བརྟན་དབྱང་ཞིབ་འཇུག་གནང་བར་ཐེབས་པ་དང་། མ་ཁེ་སི་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་མཐོ་ཆད་ཐོག་ནས་སྤར་བས་རྒྱ་ཆེ་
 གཏིང་ཟབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་རང་བཞིན་གསལ་སྟོན་གནང་པ་
 བ་དང་། མ་ཁེ་རིང་ལུགས་དང་མཐོ་ཅེ་རྒྱང་དགོངས་པ་དང་བོད་ཀྱི་
 འོན་དངོས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གནང་སྟེ་དམིགས་བསལ་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱས་དང་
 སྤྱབས་བསྐྱུན་གྱི་བྱ་ཐབས་རབ་དང་རིམ་པ་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ལྷོ་
 རྣམས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་དེ་བས་འཚམ་པ་བྱུང་ཡོད། དམིགས་
 བསལ་གྱི་སྤྱད་རྒྱས་དེ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ནང་བསགས་པའི་ཉམས་ལྷོ་
 མུང་དེས་རང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་འཇུགས་ལྷོ་
 སྤྱད་བྱེད་པའི་ཉམས་མུང་དེ་བས་ཕྱན་ཕྱམ་ཚོགས་ལྷོ་གཏོང་བྱལ་པ་མ་
 ཟད། གྲང་གོའི་བྱང་ཚས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེ་བས་
 བརྟན་པོ་དང་ལྷུང་བའི་སྤྱོད་ནས་མངོན་དུ་འགྱུར་བྱལ་ངེས་རེད། སྤ་
 བཅུ་འི་ཟིང་ཆ་ཕྱད་སྤྱིར་ན་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བ་ནས་ལྷོ་
 བཟུང་གི་སྤ་རྒྱས་ནི་མ་ཁེ་རིང་ལུགས་དང་། མཐོ་ཅེ་རྒྱང་དགོངས་པ་
 དང་བོད་ཀྱི་གསར་བརྗེ་དང་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་འོན་དངོས་གཉིས་ཟུང་ལྷོ་
 འབྲེལ་བྱས་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྤ་རྒྱས་ཤིག
 རེད་ཅས་བཤད་ཚོགས།

1984 ལོའི་ལོ་སྟོད་ལ་ཀྱང་དབྱང་གིས་བསྐྱངས་འཆག་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཟུང་མཉམ་ཆེད་འདུའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་བརྗེད་ཆགས་ཡིད་འོང་གི་འཆར་གཞི་བཞེད་པ་དང་། དམག་འཐབ་གྱི་ལས་འགན་གསར་པ་བརྟན་ཡོད། དེ་ནི་ཏང་གི་ཆོགས་ཆེན་བརྩ་གཉིས་པས་བརྟན་པའི་སྤྱིའི་ལས་འགན་དེ་བོད་དུ་ཞིབ་ཐུ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་ནི་ང་ཚས་དེ་སྤྱི་བུས་ཟིན་པའི་ལས་དོན་དང་། བསྐྱར་ན་དེ་བས་ཆུ་ཆེ་ལ་གཏོང་ཟབ་པ་དང་། དེ་བས་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་ལ་རྟོག་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁ་གསར་པར་བརྟན་ལེན་བྱེད་པའི་འཐབ་ལམ་ནང་མ་ལེ་རིང་ལྷུད་དང་། མཐོ་ཅེ་དུང་དགོངས་པ། ཏང་ཀྱང་དབྱང་གི་མཆུབ་སྟོན་བཅས་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་དངོས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བུས་ནས་མཐུན་སྦྲིལ་དང་། བྱུག་པོ། ཞེས་རིག་བཅས་ལེན་པའི་བོད་སྐྱོངས་གསར་པ་འཇུགས་སྐྱོན་དང་། སྒྲ་ཀུན་ནས་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ནང་འཕད་པའི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་དང་གནད་དོན་གསར་པར་ཞིབ་འཇུག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེ།

ཏུ་བརྟན་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ལྷགས་གོང་། འཕེལ་གཏོང་རྒྱ་ནི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་དུས་རིམ་གྱི་ཅ་བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྟངས་གྲོས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་དཔལ་འབྱོར་

ལས་དོན་གོང་དུ་སྒྲིལ་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་རྣམས་མགྱུར་ནས་སྤྱར་
 དུ་སྤྱག་འཁྱར་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་
 རིག་གནས་ཀྱི་འཆར་བའི་རྒྱ་ཚད་ཟུམ་མི་ཆད་པར་གོང་མཐོར་གཏོང་...
 རྒྱ་དེ་ནི་རང་སྒྲུངས་ཀྱི་ད་ཆ་དང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་...
 བར་གི་ལས་ཀ་ལྟེ་བ་ཞིག་ཡིན། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་
 དོན་དེ་དོན་དངོས་དང་བསྟུན་དགོས་ཞེས་པ་ནི་པོད་སྒྲུངས་གསར་བ་...
 འཇུགས་སྤྱན་བྱེད་པའི་དོན་དངོས་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དང་། དཔལ་
 འབྱོར་ལས་དོན་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་བསྟུན་དགོས་ལ། བསྟུར་བཅས་
 ཀྱི་དོན་དངོས་དང་ཡང་བསྟུན་དགོས། མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལངས་
 རྩོགས་དང་། ལྟ་རྒྱལ། བྱ་ཐབས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སྒྲུངས་
 སུ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་དང་སྟབས་བསྟུན་
 བྱ་ཐབས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་བསྟུར་བཅས་
 ཀྱི་དགོས་ངེས་རང་བཞིན་བཅས་རིགས་པས་ཁྲུངས་སྒྲུལ་དགོས་ཤིང་།
 གནས་རྒྱལ་གསར་བ་དང་གནད་དོན་གསར་པར་བརྟག་དབྱད་ཞིབ་...
 འཇུག་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་ཐབས་འདོན་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་
 བརྟན་པའི་གནད་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་གོ་བསྟོན་སྒོ་འགྲུགས་ཀྱི་རུས་པ་ལྟན་
 པའི་ལན་བཏབ་ནས་རྒྱ་ཆེའི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཆེའི་དོགས་...
 གནད་སེལ་བྱུང་བ་དང་། ཁ་སྤྱོད་གསལ་རྟོགས་བྱུང་བ། ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་འཇུགས་སུ་བ་པ། བསམ་སྒྲོར་བཅིངས་
 འགྲོལ་གཏོང་སུ་བ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་དམིགས་ལྷལ་གསར་པར་ཁ་གཏད་
 བས་མཐུན་སྒྲིལ་འབད་བཅོལ་གྱིས་མདུན་སྒྲུང་བྱེད་དགོས། གོང་
 གསལ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ལས་སྤྲོ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞིང་། དཀའ་ཆོགས་
 ཏ་ཅང་ཆེ་བ་སྤྲོས་མི་དགོས་པས་འབད་བཅོལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་.....
 དགོས་ངེས་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། “དེ་ནི་ཁ་བརྒྱུར་ངོ་བརྒྱུར་
 བྱས་ཏེ་དཔེ་དེབ་རྟིང་པ་བཟུས་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་སུ་བ་པའི་ལས་ཀ་”
 ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པར། གསར་བརྗེ་དེ་བསམ་སྒྲོ་མཁས་ཅན་རྣམས་
 གྱིས་སེམས་ལྷན་ཡོད་དགུ་བརྟན་ཏེ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལྟར་པའི་ཆན་རིག་གི་ལས་ཀ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རེད།”
 (《ཏིང་ཞལ་ཡིང་གི་གསུང་ཚམ་གཅེས་བསྐྱར་》ཤོག་གྲངས་327ནང་གསལ།)
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཆོས་དཀའ་ངལ་ཇི་ཅམ་
 འཕྲད་ཅུང་སྒྲོ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་ཁ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདི་བརྒྱད་ནས་མདུན་
 ཏུ་སྒྲུང་དགོས་པ་དང་། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་
 ལས་ཀ་འདི་སྒྲུབ་དགོས།

རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དེང་རབས་ཅན་གྱི་འཇུགས་སྒྲུབ་
 གཉིས་བྱང་འབྲེལ་བྱེད་སུ་བ་པ་དགོས་ན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྒྲོབ་
 སྒྲུང་བྱ་རྒྱ་དེ་ཁ་ཆ་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། ཞེན་ཀེ་

སེས་“མི་རིགས་ཤིག་ཚན་རིག་གི་ཡང་ཅེར་འཛེག་ཐུབ་པ་དགོས་ན་……
 རིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ཡུད་ཅམ་ཡང་བུལ་ན་མི་འགྲིག་”
 ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེར་རབས་ཅན་བཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས་
 བ་ཚན་རིག་གི་ཡང་ཅེར་འཛེག་དགོས་པས་དེར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུང་
 ཀྱི་མཛུབ་ཁྲིད་མེད་ན་རྩ་བ་ནས་མི་འགྲིག རུས་བབ་གསར་པ་དང་
 ལས་འགན་གསར་པས་སྒྲ་ཆེན་ལས་བྱེད་པ་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུང་
 ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་མ་ལེ་རིང་ལུགས་དང་མཐོ་ཅོ་དུང་……
 དགོངས་པ་ཡང་བསྐྱར་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུང་
 བྱ་བཏོན་ཡོད། མི་རིགས་སྒྲར་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དཔལ་
 འཕྱོར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཚུད་པའི་མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་
 ཅུང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། མི་རིགས་གནད་
 དོན་སྒྲར་གྱི་འཕྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གསར་བཅེས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྣམ་……
 བཤད་དེ་ནི་མ་ལེ་རིང་ལུགས་དང་མཐོ་ཅོ་དུང་དགོངས་པའི་གཤམ་ཆེན་
 བུལ་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚན་རིག་ཅིག་ཀྱང་རེད། དེ་སྔ་འདིའི་
 བཤད་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་ལས་ཀ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱས་
 ཡོད་ཅུང་རུས་བབ་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམ་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། སྔད་
 ཕྱིན་སྒྲ་ཆེན་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་དོན་རིམ་པ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལས་
 བྱེད་པ་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུང་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་གྲིག་འཇུར་

གྱིས་མི་རིགས་སྐྱར་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མི་རིགས་སྤྱད་་་་
 རུས་ཞིབ་འཇུག་དང་། མི་རིགས་གནད་དོན་ཐད་ཀྱི་གཞི་ཅིན་ལྟ་
 རུལ་རྒྱུ་ལ་བསྒྲགས་དང་གསལ་བཤད་བྱས་ཏེ་མི་ཆང་མས་ཚན་རིག་་་་
 འདི་ཁོང་དུ་རུང་བ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་ལྟག་པའི་སྐྱོ་ནས་
 མི་རིགས་སྐྱར་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་མི་རིགས་གནད་དོན་་་་
 ལ་རྟོག་ཞིབ་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་
 དགོས། གཞན་ཡང་ང་ཚོས་མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་བས་སློབ་སྦྱང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། སློབ་
 སྦྱང་དང་། ཞིབ་འཇུག བསམ་གཞིགས་ནན་པོ་བཅས་བྱས
 པ་བརྒྱད་གནད་དོན་འགའ་ཤས་ཐད་ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་བའི་ངོས་འཛིན་ཡོ་་་
 བསམ་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་ཡངས་དང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོ་ནས་གནད་དོན་དེ་་་་
 དག་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས། ང་ཚོས་རང་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཇུག་
 རྒྱན་གྱི་ཐུན་མོང་ཚོས་ཉིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་
 རྒྱུང་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་རྒྱན་ནང་གི་ཉམས་ཚུང་བསྐབ་བྱར་་་
 ཕྱོགས་སྐྱམ་དང་། རང་རྒྱུང་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་རྒྱན་གྱི་
 དམིགས་བསལ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་རྩས་ལྟན་གྱི་སྐྱོ་ནས་་་་
 ཐོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་རྒྱན་བདེ་སྐྱབ་ངང་བསྐྱབ་རྒྱུར་མཛུབ་
 ཁིད་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས།

རང་སྐྱོང་ས་སྤྱོད་ལྟ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་
 མཁན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པའི་
 དགོས་མཁོ་དང་ཡིན་དུ་མི་འཆམ་པས་གནས་ཚུལ་འདྲིར་མཚུགས་ནས
 ཟུར་དུ་འགྱུར་སྟོན་གཏོང་དགོས། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས
 དོན་དེ་ཡང་ལས་ཀ་གཞན་དང་འདྲ་བར་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཉིད་
 ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་
 དོན་དེ་བསྐྱར་བཅོས་ཡག་པོ་བྱེད་མྱིར་ཞབས་འདེགས་ལྷ་དགོས་ལ།
 བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་པའི་ནང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཔུང་ཁག་
 འཇུགས་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྟོན་ཡང་རྒྱག་དགོས།

མྱིར་ན་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་སྐབས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་.....
 དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཅ་དོན་ལག་བསྟར་གྱིས་.....
 སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དང་རབས་ཅན་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པའི་ཆེད་
 ཏུ་ཞབས་འདེགས་ལྷ་བའི་བྱེད་སྟོན་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། རིགས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ནམས་གཞུང་དོན་ཁང་དང་
 ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ཐོན་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་
 པའི་ལག་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་གྲུ་ཆེ་མའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་གནས་ཚུལ་གསར་
 པར་ཞིབ་འཇུག་དང་གནད་དོན་གསར་པ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཁྲོད་
 ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྒོ་སྟོས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་དགོས་པའི་.....

སྐལ་མ་གཏོང་དགོས། ཁོང་ཚོར་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་
 གཏང་སྐབས་བསམ་སྒྲིལ་བཅེངས་འགྲོལ་གཏོང་བ་དང་། སྒྲོ་ཁོག་ཆེན་
 གས་རྟག་ཞིབ་བྱེད་པ། བཀག་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་གཏོར་བ། རང་རྒྱ་
 འཕེར་བའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་གཞིགས་བྱེད་པ། ལྟ་བ་གསར་པ་འདྲོན་
 གྲོལ་བ་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་སྐལ་ལྷག་གཏོང་དགོས། གནད་དོན་
 འགའ་ཞིག་ཐད་ཁོང་ཚོའི་ལྟ་སྒྲུབ་ས་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་རུང་འདི་སྒྲོན་
 འདི་ནོར་གྱི་སྒྲོན་འཇུགས་མ་བྱས་པར་གྱིད་སྟོན་ལེགས་པོ་བྱེད་དགོས།
 བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་དེའང་རིགས་པའི་གཞུང་ཁྲུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་
 མཁན་གྱི་རྒྱར་བཅོན་རང་བཞིན་འདྲོན་སྤེལ་བྱ་རྒྱུར་ཕན་པ་ཡོད་པ་……
 ཞིག་བྱས་ཏེ་རྒྱར་བཅོན་ཅན་ལ་གཞེངས་བསྟོད་དང་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ཉེས་
 ཆད་བཅད་ཐོག་རིགས་པའི་གཞུང་ཁྲུགས་ཞིབ་འཇུག་དང་གནད་དོན་
 དངོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ནང་གྲུབ་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོབ་
 པའི་སྒྲོ་མཐུན་ལ་བཞགས་བརྗོད་དང་སྐལ་ལྷག་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་
 བྱས་ཆེ་རིགས་པའི་གཞུང་ཁྲུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་འཁོར་ཆེན་……
 ཞིག་འཆར་ཡོངས་ཡོང་བ་དང་། ཞིབ་འཇུག་གི་འབྲས་བྱ་མང་དག་
 ཅིག་ཐོན་ནས་རིགས་པའི་གཞུང་ཁྲུགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་རྣམ་པ་གསར་པ་……
 ཞིག་ཐོན་བྱུང་། ལོ་ཁ་གསུམ་སྤེལ་རིགས་པའི་གཞུང་ཁྲུགས་འབྲས་
 རྒྱུགས་ཐད་ཀྱི་ང་ཚོའི་ཞིབ་འཇུག་གི་འབྲས་བྱ་དེ་《ཐོད་ཀྱི་མི་རིགས་……